

GLAS

GLAS ILO S G C I A L I S T I Č N E Z V E Z E D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

Posvetovanje
o aktualnih problemih
družbenih služb

Po letu velikih sprememb

Kranj, 27. oktobra — V zadnjem času je mogoče opaziti povečano zanimanje za probleme družbenih služb. Razgovori in posvetovanja o tem so pogosti, in čeprav še ni obrodili vidnejših sadov v praksi, so le nujen in dober uvod v iskanje novih oblik, da bi odpravili razne nepravilnosti. Temeljito razčiščenji principi bodo dobra podlaga za konkretno akcijo.

Tudi vsebina današnje razširjene seje plenuma OGS, na kateri so govorili o nekaterih aktualnih problemih družbenih služb in državne uprave na Gorenjskem, skorajda ni prešla brez ugotavljanja splošnih principov, po katerih naj bi urejali notranje odnose v organih družbenih služb in odnose do teh služb ter splošnih ugotovitev o dosedanjih prizadevanjih. Urejanje teh odnosov je v sedanjem obdobju še prav posebno zapleten proces, saj je bil v preteklem letu začel intenziven prehod od administrativno-proračunskega v družbeno in ekonomsko samostojnejši položaj.

V uvodnem referatu in v razpravi je bilo večkrat poudarjeno, da so družbene službe precej zapletale za splošnim predvsem pa gospodarskim razvojem in da bodo zato potrebni podvojeni napor, da zamujeno dohitijo. Ko so govorili o ugotavljanju, kako so bila v posameznih službah urejena nova načela, so ob pozitivnih spremembah navajali tudi številne neurejene zadeve. Ker pa gre šele za prvo leto močnejših sprememb in so te tako rekoč v poskusni fazi, kakršenkoli pomanjkljivosti ni opravičljiv.

Iz razprave lahko izluščimo bistvene, da so financiranje zdravstvene službe nasloni edinole na (Nadaljevanje na 2. strani)

Bled se je že pred časom poslovil od glavne turistične sezone, toda na obali jezera je še vsak dan čolnarska služba. Dežurna čolnarja nista čakala za man. Na otok sta prepeljala skupino bodočih medicinskih sester iz Dubrovnika

Zivahne razprave v nekaterih podjetjih o prevoznih stroških

Prispevek koristnikov

Veliki stroški za prevoz delavcev na delovno mesto — »Lov« na delavce z vasi ni več tako močan — Prispevek koristnikov je premajhen

Samo pet naših večjih podjetij izda letno okrog četrtiljarde dinarjev za prevoze svojih delavcev. Daleč v ospredju pred vsemi je kolektiv Zvezarne Jesenice, kjer predvidevajo letos 108 milijonov dinarjev za prevoze. V štirih pomembnejših kranjskih podjetjih pa so bili lani ti izdatki (v zaokroženih številkah) naslednji: Iskra 55 milijonov dinarjev, Tekstilindus 54, Planika 13, Sava 11 milijonov dinarjev. Naša podjetja tako izdajo vsako leto znatno več kot pol milijarde dinarjev za prevoz svojih delavcev.

V zadnjem času je prišlo v nekaterih kolektivih do živahnih razprav o teh izdatkih in o prevoznih sploh. A teh razprav bo verjetno še vse več, zakaj pri politiki do

prevozov se v precejšnji meri vidi tudi politika zaposlovanja in delovne storilnosti, odnos do urbanističnih in stanovanjskih problemov, odnos do socializacije na vasi in do razvijanja kolektivne zavesti delavstva itd. Skratka, taka ali drugačna politika do prevozov ima lahko velik pozitiven ali pa negativen odmev tako v družbeno-političnem kakor tudi v socialno-ekonomskem pogledu določenega območja.

Obetajoče perspektive

Na Jesenicah in v Kranjski gori prihodnje leto novi bencinski črpalki

Potreba po sodobno urejeni in dovolj veliki bencinski črpalki na Jesenicah je stara že nekaj let. O tej zadevi je bilo že precej razprav, pri katerih je tudi največkrat obstalo. Na nedavnem sestanku med predstavniki občinskega ljudskega odbora Jesenice in podjetje »Petrol« iz Ljubljane pa je bilo doseženo soglasje o gradnji novih bencinskih črpalk na Jesenicah in v Kranjski gori. Investitor bo podjetje »Petrol« iz Ljubljane, ki bo prispeval h gradnji 60 odstotkov, medtem ko bo ObLO Jesenice odobril kredit v višini 40 odstotkov stroškov za gradnjo. Lokaciji za novi črpalki še nista določeni. V Kranjski

gori, kjer bodo morali zgraditi novo črpalko, ker dosedanja glede na gradnjo novega hotela ne more obstati, lokacija ne bo problem. Težje pa bo najti lokacijo na Jesenicah. Doslej obstaja več variant. Zelo verjetno se bodo odločili za gradnjo na Javorniku v bližini Cebularja, ali pa na Belškem polju, kjer lokacija ne bi delala nobenega problema. Črpalki bosta po mnenju investitorja dograjeni prihodnje leto, če le ne bo posebnih ovir. Tako bodo dobile Jesenice, ki so v zgornjem predelu Gorenjske prvo večje mesto, prepotrebno sodobno urejeno bencinsko črpalko. U.

Priprave za gradnjo plinovoda

Železarna - glavni potrošnik

Bančne obveznice — nova oblika sodelovanja v gospodarstvu — Občinski ljudski odbori na Gorenjskem naj bi prispevali skupno 70 milijonov dinarjev

Priprave za gradnjo velikega energokombinata v Velenju so v polnem teku. Toplotna sila za pogon strojev, za ogrevanje prostorov itd. se bo pretakala iz Velenja po cevovodih. Tako spremembo so že uveljavili v mnogih industrijsko razvitih deželah.

Na Gorenjskem je veliko zanimanje za plinovod. Skupne investicije bodo znašale več kot 23 milijard dinarjev. Glavno breme bo nosilo pet ali šest velikih podjetij Slovenije. Med temi je tudi Železarna na Jesenicah. Predvideno je, da bi (v treh obrokih) določili za te investicije okrog 2 milijardi in 100 milijonov dinarjev. Razen ekonomičnosti in praktičnosti za samo Železarno obetajo ob tem na Jesenicah, da bodo odpravili prah

in dim, kar bo za privabivce izrednega pomena; zlasti za tiste, ki stanujejo blizu Železarne.

Hkrati pa je v pripravi načrt, kako bi vse občine na Gorenjskem uskladile svoje potrebe, ekonomske možnosti in ob tem tudi obveznosti oziroma udeležbo pri tej veliki gradnji. Skupaj naj bi vse občine prispevale 70 milijonov dinarjev v treh prihodnjih letih. Plinovod bo verjetno pustil ob strani razna središča, kot na primer Škofjo Loko, Trlič in druge kraje, da o Bohinju in Bledu sploh ne govorimo. Za te zadnje sploh ni predvideno, da bi prišli v poštev, medtem ko so za Kranj in druge bližnje kraje predvideni ustrežni priključki.

Pri načrtih za to veliko investicijo se prvič uveljavlja nova oblika gospodarskega sodelovanja — bančne obveznice. Zainteresirana podjetja oziroma ljudski odbori bodo svoj delež vložili za nakup posebnih obveznic, ki jih bo izdala Gospodarska banka Slovenije. To je novost v naši ekonomsko-denarni praksi. Čeprav podrobnosti okrog obveznic (obresti, možnosti prenosa oziroma prodaje le-teh in podobno) še niso uredniki ogrevajo za to obliko in jene, se vendar že sedaj gospodarstvosojdijo, da bi se ta iniciativa morala uveljaviti tudi pri drugih večjih investicijah. — K. M.

mezni delavci še danes vozijo (precejšnje razdalje), da se med potjo križajo z drugimi itd. Tako je še danes 19 delavcev, ki se vozijo iz Kranja na Jesenice, mnogi pa se vozijo z Jesenic v Kranj. Veliko se jih vozi iz Kranja v Ljubljano in obratno. Ugodni pogoji z regresiranimi vozovnicami so namreč izbrisali občutek stroškov.

Eden izmed najvažnejših ključev za nadaljnjo politiko prevoznega (nadaljevanje na 2. strani)

Razprave o osnutku ustave v kranjski občini

Premalo življenjsko

V nadaljnjih razpravah je treba dati večji poudarek stvarim, ki ljudi neposredno zanimajo

Na vseh razpravah o osnutku ustave, ki so bile doslej organizirane v kranjski občini, so udeleženci pokazali precejšnje zanimanje za določila nove ustave. To je ugotovila občinska komisija za tolmačenje ustave pri ObO SZDL na sobotni seji. Člani te komisije oziroma predavateljskega aktiva so razpravljali o novi ustavi v osmih večjih središčih te občine. Razen tega so organizirali in vodili razpravo tudi v tovarni Sava, v skupini starejšinskega kadra JLA. Prav tako so organizirali posebne razprave z vodilnim osebjem iz manjših in nato iz večjih gospodarskih organizacij.

Na seji komisije sta prevladovali dve osnovni ugotovitvi iz dosedanjih izkušenj teh razprav. Prva je ta, da so bile doslej razprave preveč v obliki tolmačenja in tako tudi udeleženci niso dali dovolj pobud za nove misli okrog posameznih določil, ni bilo samozavestnih predlogov za dopolnje-

vanje oziroma za spremembe določenih formulacij.

Druga ugotovitev pa je, da so razprave marsikje še vse premalo življenjske. Ob tem so navajali primer razprave z vodilnim osebjem večjih podjetij. Čeprav je bilo pričakovati, da bo prav tu prišlo do poglobljenih razprav okrog delitve dohodka, o nagrajevanju po delu, o samoupravnem sistemu, o odnosih med delovnimi skupnostmi in občino itd., se takih problemov ni nihče dotaknil niti v obliki vprašanja niti v obliki samostojnega razglabljanja o stvari. Zato bodo naslednje večje pozornost prav temu vprašanju. V nadaljnjih razpravah po delovnih kolektivih bodo že v sami uvodni razlagi dali več poudarka tistim stvarim, ki tamkajšnje ljudi udeležence teh razprav najbolj zanimajo. — K. M.

Berite podlistek o ustavi - 2. stran

Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi

Letos je poletna vročina kar na moč ugotoviti. Morda zato, ker so hitro popustila in kmalu so nastopili hladni jesenski dnevi. Kot vsak si je tudi upokojenka Stefanija preskrbela drva za zimo. V zadnji vojni je izgubila edinega sina, mož pa ji je umrl pred leti. Se-

»Marko, Marko! Mamica te kliče!« so nenadoma zavpili otroci. Marko je stekel čez dvorišče in od tam domov k mamici. Ostali so znova poprišli za delo in niso niti mislili več nanj. Tekmovali so, kdo bo hitrejši, in kup pred vrati na dvorišču je bil vse manjši in manjši.

Čez čas pa so opazili Marka za sosednjo hišo. Klicali so ga. Ta se je obotavljal. Ni hotel več zrav. Vendar so ga privabili. »Pomagaj!« so ga nagovarjali.

»Ne! Ne bom več delal tega!« je dejal odločno.

Ostali so osupnili. Ustavili so se in ga gledali. Niso mogli razumeti te nenadne spremembe. Marko je to opazil. Toda trmasto je vztrajal in

še jasneje podkrepil svojo trditev: »Drvar pa že ne bom!« je nato zavrnil vsem in odšel.

»Ali te je zato klicala mamica? To ti je torej rekla! Sram te bodi — tebe in njo! Fej! Tudi pri igri te ne maramo več zravent!«

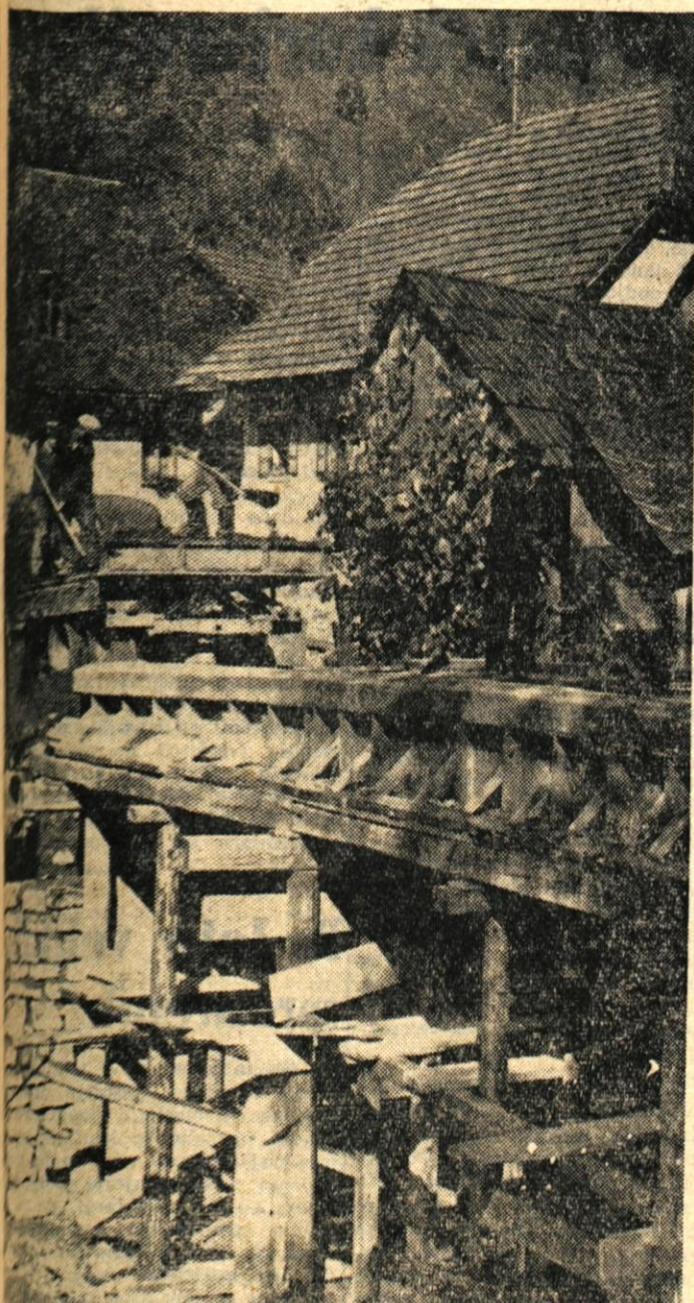
Takih in še ostrejših besed se je kar vsulo za njim. Stefanija, ki je to slišala, je prišla iz drvarnice. »Pustite tudi vi. Saj ste mi že dosti pomagali,« je dejala vsa potrta. »Ne bi rada, da bi jih še kdo izmed vas slišal doma zaradi mene,« je rekla.

Toda pionirji niso popustili. Še hitreje so tekali po stopnicah gor in dol in po temnem hodniku drvarnice. In zgodbe z Markom niso mogli pozabiti. — K. M.

»Drvar pa že ne bom«

daj stanuje sama v skromnem stanovanju v veliki stari hiši. Pred dnevi, ko je bil pred obdom v njeno stanovanje velik kup razžaganih drv, je med pionirji nastala plemenita pobuda, da ji bodo pomagali spraviti drva v drvarnico. Kdo je dal to pobudo, ni bilo

je bilo že pet, šest... Stefanija pa, ki je v začetku vzela vso stvar bolj za šal, je bila prijetno presenečena. Umakniti se je morala s poti in je samo vodila še »akcijo«, se smejala in bila navdušena nad razumevanjem mladih.

Železniki so asfaltirali tudi nov most čez Soro in ga tako nemarno izboljšali

TE DNI PO SVETU

• POSVETOVANJA V TANTA

Vršitev dolžnosti generalnega sekretarja OZN U Tant je nadaljeval posvetovanja za rešitev kubanske krize. Zvedelo se je, da je U Tant dobil od kubanske vlade povabilo naj obišče Havano, da bi se na licu mesta prepričal o položaju na Kubi. Ni še znano, če bo U Tant povabilo sprejel.

• POSLANICA NEHRUJA

Indijski predsednik vlade Nehru se je sestel z vodilnimi poslanci v Kongresu in jim obrazložil položaj na indijsko-kitajski meji. Nehru je vsem državam, ki imajo diplomatske stike z Indijo izročil poslanice v zvezi s kitajsko-indijskim obmejnim sporom. Indija bi lahko pristala na prekinitvi sovražnosti samo pod pogojem, da se kitajske čete vrnejo na izhodiščne položaje.

• JEMENSKA DELEGACIJA V KAIRU

V Kairo je dopotovala jemenska vladna delegacija, ki se bo udeležila zasedanja Arabske lige, na katerem bodo razpravljali o pritožbi Jemna, da se Saudska Arabija in Jordanija vmešavata v jemenske notranje zadeve. Vodja delegacije je v Kairu povedal, da ima neizpodbitne dokaze o vojnem vmešavanju teh dveh sosednih držav.

• REFERENDUM V FRANCIJI

Včeraj so po vsej Franciji glasovali o spremembi ustave. Če bo de Gaulle dobil dovolj glasov, bodo odslej volili francoskega predsednika s splošnimi volitvami.

• V VENEZUELI SO RAZGLASILI DELNO MOBILIZACIJO

Venezuelska vlada je poklicala v vojsko nekatere letnike, da bi pomnožila svojo vojsko. Ni znano ali se ta ukrep nanaša na kubansko krizo ali pa je razlog za to treba iskati v vrenju v Venezueli.

• DEMONSTRACIJE PROTI AMERIŠKI NAPADALNOSTI

V večjih mestih na svetu je prišlo do protestov proti politiki ZDA napram Kubi. V Milanu je bil v spopadu ubit en študent. V bolivijski prestolnici pa je izgubilo življenje pet oseb.

Nov obrat »ISKRE« v Novem mestu

V okviru občinskega praznika Novega mesta je bila danes slovesna otvoritev novega obrata kranjske »Iskre«. Z novomeškim obratom, kjer bo sprva proizvajalo okoli 65 ljudi usmeriške naprave, je »Iskra« pridobila 1830 kvadratnih metrov novih prostorov. S tem in dosedanjimi obrati v Novi Gorici, Otočah in Lipnici so se močno približali načrtom. Prvo polletje prihodnjega leta bo ta obrat ekonomska enota kranjske »Iskre«, nato bo v njem stekla poizkusna proizvodnja, v letu 1964 pa se bo osamosvojil in postal samostojna poslovna enota.

Letni občni zbor kranjskih eksperntistov

Kranj, 28. oktobra — Sinoči je bil v prostorih kranjskega esperantskega društva letni občni zbor, ki so se ga kranjski esperantisti udeležili polnoštevilno. V letnem poročilu je predsednik povedal, da so v preteklem letu uspešno organizirali vrsto tečajev za izpopolnjevanje in priučenje esperantščine. Za boljši pouk jezika so kupili tudi magnetofon in se tečajniki sedaj že lahko vadijo s pomočjo traku.

Letošnje leto proslavja kranjsko društvo 25-letnico obstoja, zato bodo esperantščino skušali razširiti zlasti med mladino.

Iz razprave o osnutku nove ustave

Referendum in zbori občanov

Ekonomski procesi in izgradnja notranjih odnosov v okviru komune

V pogojih vse hitrejšega razvijanja komune v smeri največje krepitve vpliva in medsebojne povezanosti vseh družbenih in samoupravnih faktorjev, zbori občanov dobivajo večji pomen. Postajajo mesto za široko izmenjavo miselnosti z občani o vseh pomembnih vprašanih razvoja komune in mestnih skupnosti. Zbori občanov kot oblika samoupravljanja in uresničevanja neposrednega vpliva občanov na politiko komune ne bi smeli ostati organizacijsko povezani samo z ljudskim odborom.

Zato bi bilo predvsem potrebno omogočiti, da zbere občanov razen ljudskih odborov sklicujejo tudi stanovjske skupnosti, So-

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Delno olajšanje, ki je nastopilo v kubanski krizi, je zadržalo nevarnost izbruha nove vojne, ni je pa preprečilo. Da smo se v teh dneh izognili najhujšemu, je pripisati samo srečnim okoliščinam. Mir še nikoli po vojni ni visel na tako tanki nit. Zagotovila, ki sta jih Hruščev in Kennedy dala v

Tiranija prestiža

odgovoru na U Tantovo poslanico, so sicer prinesla v napete odnose nekoliko pomiritev, vendar so ostale bistvene zamisli ameriških ukrepov nasproti Kubi nespremenjene in bodo verjetno tako izvajani, kot so zamišljeni. V vodah okoli Karibskega zaliva je 45 ameriških vojnih ladij, med katerimi je tudi 5 letalonosilk, zaprlo obroč okoli Kube in praktično nadzoruje vse poti,

svoje enostranosti deležen ostrih negotovanj povsod na svetu. Vendar se, kot kaže, ameriška vlada ne bo zadovoljila samo s preprečevanjem nadaljnje izgradnje raketnih oporišč, ampak bo vztrajala tudi pri zahtevi, da se sedanja raketna oporišča, ki so po slikah ameriške obveščevalne službe že dograjena in uporabna uničijo in podro. To pa je mogoče doseči samo z uporabo sile.

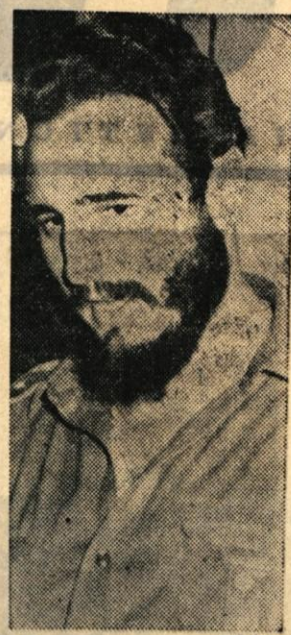
Smešno je misliti, da bi na take pogoje, ki v bistvu pomenijo popolno vdajo pristala kakšna suverena država, najmanj pa to lahko pričakujemo od Kube, če ji takšne pogoje vsiljujejo Američani.

V nadaljevanju kubanske krize je treba računati s strastmi, ki lahko proti volji držav zasučejo sedanjo krizo v popolnoma zgrešeno in nevarno smer, ko velesile ne bodo več v stanju, da bi razsodno presojale učinke svojih dejanj. Za sedaj na srečo takšnih nepremišljenih dejanj ni bilo. Toda vprašanje je, kako dolgo se lahko velesile obvladajo v tako nevarni in izzivalni igri.

Američani se zagovarjajo, da so ogroženi zaradi izgradnje raketnih oporišč na Kubi, ki jih gradijo za napad na ZDA. Hkrati pravijo, da je z izgradnjo raketnih oporišč v neposredni bližini ameriškega ozemlja porušeno ravnotežje sil na svetu in lahko Rusi v vsakem trenutku uničijo zaloge ameriškega nuklearnega orožja, ne da bi se Američani lahko za napad maščevali.

Rusi odgovarjajo, da jim za napad na ZDA ni potrebna Kuba in da lahko iz svojega ozemlja uničijo vse ameriške cilje.

Znano je, da kubanska raketna

FIDEL CASTRO

oporišča niso med prvimi na svetu. Veriga oporišč na tujem ozemlju je tako razširjena, da verjet-

no ne gre za to, ali bo izgrajeno še nekaj oporišč, ki bi prinesla takšno prednost nasprotniku, da bi bilo ravnotežje popolnoma spremenjeno v ameriško škodo. Na Kubi vztrajno ponavljajo, da gre samo za obrambno orožje, ki so ga nabavili v Sovjetski zvezi, da bi se lahko branili.

Kdo zdaj lahko iz te zmešnjave nazkrižnih pojmov najde izhod? Kdo lahko od razglašanih ukrepov odstopi, ne da bi bil pri tem prizadet njegov ugled in svetovni prestiž? V Washingtonu pravijo, da bi popuščanje od začeti ukrepov pomenilo vdajo in osmešilo ameriško vojaško moč. V Havani odgovarjajo, da jim je ljuba smrt kot vdaja. V ameriških gradovinah se zaloge živeža zmanjšujejo in ljudje so kupili vso sol, ker so nekje slišali, da jih sol šteti od radioaktivnega izžarjevanja. Ameriški tisk javlja, da je predsednik Kennedy pripravljen, da se z orožjem spreime s Hruščevom. Iz Moskve odgovarjajo: »Mi smo pripravljene. Imamo dovolj moči, da napadavec oblečemo srajco za norec.«

Mir resnično visi na zelo tanki nit.

Zdravko Tomažej

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Iz posvetovanja varnostnih tehnikov in inženirjev okraja Kranj

Več elastičnosti pri zaščiti delavcev na delu

V soboto je bilo v Kranju posvetovanje varnostnih inženirjev in tehnikov kranjskega okraja. Glavni namen tega posvetovanja je bil razčistiti probleme, ki se javljajo v nekaterih gospodarskih organizacijah v zvezi z nabavo, financiranjem, in uporabo delovnih zaščitnih sredstev.

V uvodnih besedah sta tov. Božič in tov. Zemva poudarila pomen zaščite delavcev na njihovem delovnem mestu. Ker je vsa ustrezna zaščitna delovna sredstva težko zajeti v nekaterih splošnih pravilnikih, je potrebno, da posamezne gospodarske organizacije rešujejo ta problem po nekem splošnem vidiku, ki naj bo odvisen od okoliščin, v katerih delajo njihovi delavci.

V zelo živahni razpravi so se

Kdo se posvetovanja ni udeležil

Pri postavljanju sestavka o otroškem varstvu za preteklo številko Glas je pomotoma izostalo nekaj vrstic, čemur je sledilo, da so navedeni predstavniki iz Kranja pritaknjeni Jesenicam.

Pravilno bi moralo pisati... »na posvetovanje niso prišli: Jesenice — predsednika svetov za varstvo družine in za šolstvo, član predsedstva ObLO in predstavnik ObSS; Kranj — predsednik sveta za šolstvo, konferenca za družbeno aktivnost žensk, ObO DPM, načelnik oddelka za družbene službe, član predsedstva ObLO, član ObO SZDL, predstavnik ObSS.«

Tovarišem z Jesenic se opravičujemo še posebno zaradi tega, ker je bilo prav v jeseniški občini letos na področju otroškega varstva največ narejenega. Zgradili so dve novi igrišči, interesna dejavnost ob šolah je dobro razvita, v okviru stanovanjskih skupnosti bodo uredili še nove vzgojno-varstvene ustanove itd.

diskutanti dotaknili problemov, ki se javljajo v njihovih podjetjih. Razpravljali so predvsem o zaščitni delovni obleki. Tako obleke je podjetje dolžno nabaviti iz lastnih materialnih sredstev, ne pa v škodo osebnega dohodka delavca. Če razpravo posplošimo, lahko ugotovimo, da so naši predpisi s tem v zvezi zaenkrat še preozki in v mnogih primerih nekoliko škodljivi. Tako je na primer s pozitivnimi pijačami, ki jih v nekaterih panogah industrije prav tako lahko prištevamo med zaščitna sredstva. Zvezni predpis določa samo gazirano vodo in pa mleko, za delavca, ki dela ob ne-normalno visoki temperaturi, pa mrzla voda prav gotovo ni najbolj zdrava. Tudi mleko v nekaterih panogah kemične industrije za zdravje delavcev ni koristno.

Ker smo v času, ko povsod obravnavajo osnutek nove ustave, je tov. Božič predlagal, da bi svet društva varnostnih inženirjev in tehnikov predlagal glavne-

mu odboru SZDL, naj v novo ustavo vnese člen, po katerem bo podjetje dolžno uvesti ustrezno zaščito pri delu. — T. P.

Gospodarjenje v l. 1962

V torek, 30. oktobra, ob 17. uri bo v klubu gospodarstvenikov v Kranju razgovor o razvoju našega gospodarstva s posebnim poudarkom o gibanju gospodarstva v letu 1962 ter nekaterih problemih in perspektivah. Razgovor bo vodil Milan Kristan sekretar IS za splošne gospodarske zadeve. Tovariš Kristan bo imel za uvod v razgovor tudi predavanje, v katerem se bo omejil na najpomembnejše značilnosti gibanja gospodarstva v Jugoslaviji in Sloveniji. Pri tem bo predvsem opozoril na čimprejšnji razvoj in se lotil vprašanj ter smernic, po katerih bi morali v prihodnje iskati hitrejšo možnost gospodarskega razvoja.

Prispevek koristnikov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zov je nedvomno razmerje stroškov med podjetjem in posameznikom. V mnogih krajih namreč še danes spoštujemo zastarelo načelo, da »vozač« prispeva samo do 600 dinarjev, ostalo pa mora plačati podjetje. Takrat, ko je bil ta predpis izdan, je 600 dinarjev v resnici veliko pomenilo; hkrati pa so sedaj tudi prevozi dražji in seveda tudi udobnejši. Marsikje so namesto vlakov vpeljali avtobuse. Tako je predvideno, da bodo letos, kot že rečeno, v jeseniški Železarni izdali skupno 108 milijonov dinarjev samo za prevoze. Toda delavci-koristniki (2.230) teh uslug bodo v najboljšem primeru dodali samo še 1.300.000 dinarjev, kar ni niti 1,5 odstotka. Zato prav sedaj tam pripravljajo študije o teh problemih.

V imenovanih kranjskih podjetjih so povsod z notranjimi predpisi spremenili ta razmerja v korist kolektivov oziroma v večje breme koristnikov. Tako v Iskri delavec plača sam 1.200 dinarjev mesečno (namesto prej 600); v Planiki so to še bolj zaostriili in postavili zahtevo, da posameznik plača celotne stroške do 5 km oddaljenosti oziroma do višine 2.100 dinarjev; v tovarni Sava mora posameznik plačati vse stroške prevoza nad 20 km daleč; v Tekstilindusu morajo plačati pozimi do 1.500 dinarjev, poleti pa do 2.000 dinarjev mesečno (edino vajenci doplačajo samo 600 dinarjev) itd.

Merila so torej zelo različna. Odvisna so pač od potreb raznih kolektivov in od razmer. Vendar je razvidna težnja, da se ogromne izdatke za prevoze zmanjša in da se skladno z uveljavljanjem novega načina nagrajevanja po delu in ob spremenjenih pogojih skupnih skladov te stroške postopoma prenaša (delno) na koristnike. V delovnih kolektivih pa tudi v drugih organizacijah in ljudskih odborih pa bi morali posvetiti tem problemom še več pozornosti.

— K. Makuc

Po letu velikih sprememb

(Nadaljevanje s 1. strani)

dobro analizo potreb prebivavstva, da se razčisti popolnoma nerešeno vprašanje kulture, za katero največkrat niti to ne vemo, kdo naj rešuje njene probleme in kateri so ti problemi, da je potrebno pomagati samoupravnim organom po ustanovah in zavodih, da najdejo svojo vlogo, da je treba v iskanje meril za delitev dohodka po delu vključiti strokovne institucije, saj tega zahtevnega dela kolektivni sami ne morejo opraviti — vsaj popolnoma uspešno ne — ipd. — S.

SOLA BO DOBILA VODO — Na osnovni šoli v Dupljah so imeli doslej le karnico. Člani nove krajevne skupnosti pa so letos sklenili: šola mora dobiti pravo vodo. Po predračunu velja okoli 240 m dolg vodovodni priključek 1.181.000 dinarjev. Od tega je 400.000 prevzel KS, 600.000 ObLO Kranj, 200.000 dinarjev pa je založil izvajavec vodovodnega priključka — »Vodovod« Kranj. Omenimo naj, da so Dupljani sodelovali tudi pri izkopu, vsaka družina pa je prispevala po 500 din. V teh dneh bo voda pritekla razen v šolo še k 4 hišam. Na sliki: dela pri priključku vodovoda — St. S.

PREBIVAVCI MESTA KRANJA IN OKOLICE!

OBVEŠAMO VAS, DA JE 1. NOVEMBRA 1962 OB 10. URO DOPOLNE ZALNA KOMEMORACIJA PRED SPOMENIKOM REVOLUCIJE NA TRGU REVOLUCIJE KRANJ.

PROSIMO VSE OBČANE, DA S SVOJO UDELEŽBO POCASTIJO SPOMIN VSEH PADLIH JUNAČEV ZA SVOBODO.

Občinski odbor SZDL Kranj in ostale družbeno-politične organizacije občine Kranj

prave, da dobijo občani v razpravo jasno izražene mogoče rešitve najvažnejših vprašanj, ne pa zapletene in občanom nerazumljive predpise in instrumente brez obrazilnih političnih in ekonomskih posledic. Tako bo posvetovanje z občani zares doprineslo k sprejetju političnih odločitev. Zborom občanov bi se tako nudile popolne možnosti za iniciativno in formiranje stališč prav v vprašanih, kjer je njihovo mišljenje najbolj potrebno.

Organiziranje lokalnega referenduma

V dosedanjih praksi se je referendum redko uporabljalo. Dejstvo, da je v principu prostovoljen, z druge strani pa obstajajo številne formalne prepreke za njegovo uporabo, je vplivalo na to, da so se ljudski odbori zatekali k referendumu le v izjemno pomembnih priložnostih in zelo poredko. Če ne prezmemo nujnosti, da občani odločajo o najpomembnejših vprašanih iz življenja komune, a teh bo v delu organov samoupravljanja in ljud-

skega odbora zelo veliko, je razumljivo zahteva, da premostimo formalne prepreke, ki so doslej obstajale in se referendum kot oblika neposrednega odločanja občanov bolj pogosto izvede.

Pri uporabi referenduma so nujno potrebne politične priprave, ki jih nikakor ne bi smeli zanemariti, ker zelo vplivajo na uspeh referenduma. Prav tako je nujno informiranje občanov in samoupravnih organizacij o vprašanih, ki bodo dana na referendum.

Za izvedbo referenduma je zelo pomembna tudi sama tehnika priprave, izvedbe in urejanja podatkov referenduma. Pogosto je bilo prav pomanjkanje take tehnike vzrok, da referendum ni bil uporabljen. Ob tem je treba poudariti, da pomen tehnike priprav na referendum v pogojih zapletenega mehanizma samoupravljanja raste, zakaj brez učinkovite tehnike in administracije niti ni mogoče popolnoma zagotoviti samoupravne pravice občanov in organizacij.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam hišo z vrto v okolici Kranja, primerno tudi za gostinstvo. — Naslov v oglašnem oddelku 4421
 Prodajam 6 pujskov. — Suha 14, Kranj 4435
 Prodajam spalnico. — Dam tudi na ček. — Novak, C. I. maja 63, Kranj 4436
 Prodajam 2 kub. m borovih desk, debeline 50 mm. — Cimžar, Tatinec 9, Preddvor 4437

kupim

Kupim čevljarški šivalni stroj ali Singer (Pfaf). — Naslov v oglašnem oddelku 4437

ostalo

Mizarskega pomočnika za finalno pohištveno mizarstvo sprejemem takoj. — Hrana in stanovanje preskrbljena. Zasluzek dober. — Jože Bučan, mizarstvo, Vižmarje 130 a, Ljubljana 4305
 Sprejemem takoj ključavničarskega vajenca ali za priučitev. — Naslov v oglašnem oddelku 4306
 Iščem zaposlitev v gospodinjstvu. — Ponudbe pod »Soba« 4438

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje predobre žene in zlate mamice
ZORE KRANJC roj. Legat
 Izrekamo posebno zahvalo dr. Hribniku za ves trud, g. župniku za poslednjo tolažbo, sosedom za vso pomoč, vsem darovalcem cvetja vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti in vsem, ki ste nam izrekli iskreno sožalje.
 Zalujoči mož in družine
Vreček, Sirola, Kranjc.

Kmetovavci pozor!

Mesarsko podjetje »Klavnica«, Kranj, odkupuje živinsko krmo po dnevnih cenah

Potrošniki, pozor!

PRODAJALNA POHIŠTVA »SIPAD« Kranj, Trg revolucije 2, (kino »Storžič«) obvešča cene kupce, da je znižala cene posameznim delom sobnega, kuhinjskega in pisarniškega pohištva za 20 do 30 odstotkov.

Obiščite nas in oglejte si brezobvezno za nakup naše prodajne izdelke v naši trgovini ali v skladišču v Naklem nasproti Marinaška od 6. do 14. ure.

DELAVSKA UNIVERZA KRANJ

razpisuje tečaj

ESPERANTSKEGA JEZIKA I. IN II. STOPNJE

Vpisovanje bo do vključno 15. novembra 1962 leta v Delavski univerzi Kranj, Koroška 13 (gimnazija, stranski vhod) od 7. do 14. ure.

Solnina za posameznika je 4.000 dinarjev in jo je treba vplačati pri vpisu.
 Informacije: telefon 27-33

DELAVSKA UNIVERZA KRANJ

razpisuje

ITALIJANSKI IN FRANCOŠKI JEZIKOVNI TEČAJ

Pouk bo dvakrat tedensko po 3 šolske ure. Solnina za tečaj je 15.500 din, plačljiva v dveh obrokih. Prvi obrok je treba vplačati pri vpisu.

Prijave sprejema Delavska univerza Kranj, Koroška 13, vsak dan od 7. do 14. ure do vključno 15. novembra 1962.
 Informacije: telefon 27-33

NESREČE

PADEL JE POD ZADNJE KOLO TOVORNJAKA

Pretekli petek ob 19.15 se je pripetila na cesti I. reda Kranjsko-Jesenice smrtna prometna nesreča, in sicer v Mostah. Višji vodnik JLA Miloslav Radulović se je peljal s kolesom v smeri proti Jesenicam. Na najožjem delu ceste se je srečal s tovornim avtomobilom, ki je pripeljal z Jesenic. Tovornjak je bil last jeseniške Železarne, upravljal pa ga je Jože Oblak. Ob srečanju se je kolesar umaknil na skrajno desno, pri tem pa zašel v občestni jarek. Zaradi tega je tovariša Radulovića precej zanašalo in se je z delno roko lovil v občestni skali, z levo roko pa se je držal za volan kolesa. Kmalu pa mu je zmanjkalo ravnotežja in je padel pod zadnje kolo tovnornjaka in je zaradi poškodb takoj podlegel.

Gibanje prebivalstva

V KRANJU

Rodile so: Marija Aljančič — deklica, Florijana Benedik — deklica, Katarina Berce — deklica, Agata Korajža — deklica, Gabrijela Sever — deklica, Janez Šest — deklica, Ana Škofic — deklica, Ana Ropret — deklica, Marija Lokar — deklica, Ivana Romić — deklica, Danica Benedik — deklica, Stefanija Oman — deklica, Anica Pivar — deklica, Antonija Stefe — deklica, Berta Krmelj — deklica, Magdalena Znidaršič — deklica, Marinka Zupet — deklica, Franciška Dolencec — deklica, Silvestra Markelj — deklica, Anastazija Srakar — deklica, Marija Rozman — deklica, Ljudmila Justin — deklica, Marija Sukič — deklica, Julijana Zevnik — deklica, Franciška Brvar — deklica, Ivana Krek — deklica, Marija Jensterle — deklica, Katarina Remškar — deklica, Ljudmila Meglič — deklica, Ana Siler — deklica, Marija Krč — dva deklica, Antonija Korosec — deklica.

Poročili so se: Marjan Krivec, tkalski podmojster in Marija Avsenek, tekstilni tehnik; Janez Košir, absolvent fakultete in Marija Zevnik, kemijski tehnik; Drago Dolenc, nameščenc in Alojzija Pevec, nameščenska; Jože Udovič, monter in Viljemina Vrečer, tov. delavka, Franc Pintar orodjar in Angela Klemenčič, vrtnarska delavka; Ciril Peternel, gumar in Stefanija Križnik, juštirka; Andrej Zver, zidar in Vera Kopač, delavka; Franc Bela, tov. delavec in Kristina Kranjc, tov. delavka; Marjan Rogelj, skladiščnik in Ivana Perič, tov. delavka; Ivan Sobočan, brusilec in Ana Logaj, bolničarka; Jožef Berložnik, rezkalec in Sonja Režak, tehnični risar, Bertold Možina, delavec in Zorka Verlič, delavka; Stanislav Vreček, strojni ključavničar in Marija Bolka, šivilja; Janez Kveder, sedlar in Emilija Bukovnik, tkavica, Janez Avsec, obratni mojster in Ivana Grašič, medicinska sestra.

V TRŽIČU

Rodil se je: Jože Skropeta.
 Poročili so se: Janez Gramc, usnar in Martina Vovko, delavka; Anton Ribnikar, delavec in Ana Kuhar, bolničarka; Jože Kirn, delavec in Antonija Praprotnik, delavka; Blaže Špiler, sofer in Alojzija Mešoček, delavka; Janez Sivc, delavec in Jožefa Dolencec, delavka; Mirko Novosel, sofer in Zofija Podjesteršek, krojačica.

Umrli so: Marija Klotfutar, upokojenka; Ivana (roj. Milnar) Mežek, upokojenka; Stefanija (roj. Logar) Raztresen, upokojenka.

Več razumevanja za kranjske brodarje

Brodarsko društvo Kranj sodi gotovo med mlajše organizacije v našem mestu, vendar kljub majhni tradiciji dosega zelo lepe uspehe. Posebno uspešna je bila zanje letošnja sezona.

Poglejmo bilanco kranjskih brodarjev v letošnjem letu:

V juniju so ob veliki pomoči kolektiva elektrarne »Sava« organizirali republiško prvenstvo »na divjih vodah«. Tu sta pri mladincih v kategoriji C-2 Bežek in Polencec osvojila naslov republiškega prvaka, pri članih pa sta Gregorčič in Dagarin osvojila častno četrto mesto. Avgusta so se udeležili mednarodnega srečanja na Drini, kjer so v petih dneh prevozili 150 km. Tudi na državnem prvenstvu, ki je bilo na reki Ibar, Kranjčanov ni manjkalo. Najuspešnejša sta bila tudi to pot Bežek in Polencec, ki sta osvojila naslov mladinskega državnega prvaka. Kljub zavidljivim uspehom, ki so plod požrtvovalnosti članov, se kranjski brodarji borijo s precejšnjimi problemi. Gre predvsem za denar. Letna dotacija znaša samo 120.000 din, kar je 3-4 krat manjša dotacija glede na ostala brodarstva. Če hoče klub ostati na višini, ki jo je dosegel

letos, oziroma če hoče iti v korak s časom, potem mora nabaviti plastične čolne (okoli 100.000 din). Klub bi potreboval vsaj 3 take čolne. Če samo ta enostaven primer nam pove, da je ljudstva tehnika pokazala premalo iniciative pri delitvi sredstev osnovnim organizacijam. To pa ni edini primer stiske kranjskih brodarjev. Večkrat se je že zgodilo, da so na raznih tekmovanjih morali tekmovalci prispevati iz osebnih prihrankov, da so se na tekmovanju sploh lahko preživljali, medtem ko so člani drugih klubov dobivali dnevnice ali pa hranarino.

Omenimo naj, da večino članstva sestavljajo dijaki in študenti.

Kljub temu kranjski brodarji pravijo, da bo prihodnja sezona zanje še uspešnejša. Če jim bo uspelo dobiti primerna sredstva, bodo izmenjali gostovanje z veslači iz CSR, razen tega pa se nameravajo udeležiti tudi vseh prvenstev in večjih tekmovanj.

Ker je zima za brodarje mrtva sezona, bodo ta čas izkoristili za kondicijske treninge in za gradnjo ter popravila čolnov in upajo, da bodo v prihodnji sezoni stopili še bolj pripravljeni, kot so v letošnjo. — T. P.

IZREDNI PLENUM če ne bo drugače

V četrtek je bila seja okrajne zveze za telesno kulturo Kranj, na kateri so pretežno del razprave posvetili delu strokovnega odbora za odbojko. Stanje tega odbora je bilo tako kritično, da je zveza morala obravnavati njegovo delo. Sicer pa bodo po sklepu ene izmed prejšnjih sej OZTK prišli na vrsto vsi strokovni odbori, tako da se bo vodstvo zveze lahko temeljito sezna-

nilo z njihovimi problemi in težavami.

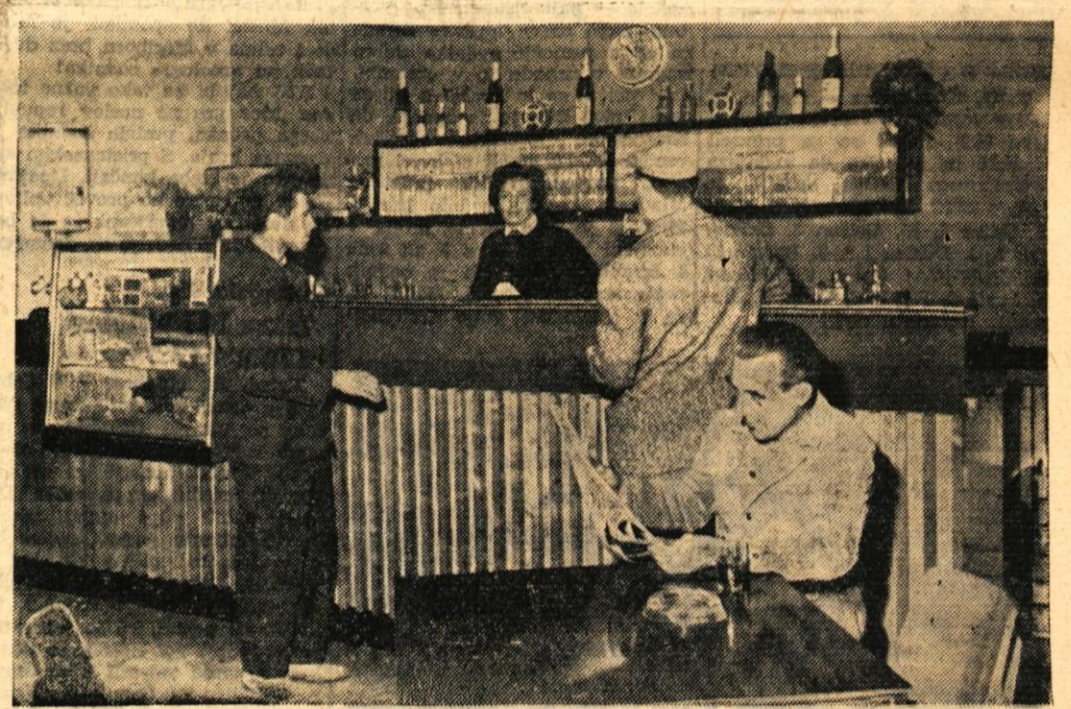
Poročilo o delu odbora je imel Anton Zmitek. Iz njegovega poročila in razprave povzemamo, da se vodstvo strokovnega odbora od zadnjega plenuma sploh še ni konstituiralo in da je delo potekalo neorganizirano. To sicer ne pomeni, da tudi klubi niso bili delavni, saj so na primer jeseniški odbojkaši v minulih republiški ligi zahodne skupine zasedli prvo mesto, Kropla je bila tretja, Zirovnica peta, Triglav Kranj šesti itd. Razen članov so v tej ligi sodelovale tudi članice iz Kranja in z Jesenic.

Odborja je dokaj priljubljena tudi v TVD Partizan, po solah, delovnih kolektivih, mladinskih organizacijah, klubih itd., in ker je tudi največ pogojev za razvoj odbojke na Gorškem, je zveza sklenila energično poseči s tem, da se strokovni odbor konstituirajo in prične z načrtnim delom. V ta namen je bila imenovana posebna komisija, ki bo pripravila vse potrebno za sklicanje izrednega plenuma, če se drugače razmere ne bodo uredile. — R.

Zadovoljivo delo za slabo podporo

Res je, da je minilo šele leto dni, odkar deluje tudi v radovljiški občini občinski strelski odbor, ki pa doslej še ni naredil vsega, kar bi moral glede na pristojnosti in naloge, ki jih ima. Vzrok za premajhno aktivnost je predvsem v premajhni podpori. Od ObLO Radovljica so strelci doslej prejeli le 200.000 dinarjev, medtem ko imajo objavljenih še 50.000 dinarjev. Spriče številnih družin in strelskih sekcij v radovljiški občini in za delo občinskega strelskega odbora so ta

sredstva odločno premajhna. Družine ne morejo razviti v mnogih primerih niti najnujnejših del, medtem ko si večjih tekmovanj in prireditvev sploh ne morejo zamisljati. Strelstvo v občini šepa že nekaj časa, in če bomo hoteli, da se bo razvilo enakovredno z ostalimi družinami v okraju, bo potrebno za delo strelcev več razumevanja in več pomoči. Kljub temu pa lahko zaključimo, da ponekod kljub premajhni podpori dosegajo zadovoljive delovne uspehe. — R.

V zadnjem času si tržiški gostinci zelo prizadevajo, da bi čim bolj uredili svoje gostinske prostore. Ker je premalo denarja, prizadevanja večkrat ostanejo neuresničena, vendar pa se zadeva le precej izboljšuje. Bržkone pa je bila otvoritev novega bifeja gostinskega podjetja »Zelenica« (na sliki) pomemben delovni uspeh, ki je v veliko zadovoljstvo tudi vsem domačinom in gostom. Bife je brez dvoma doslej najsodobneje uredjen gostinski lokal v tržiški občini

Grigorij BAKLANOV
Seženj zemlje

48 Roman objavljamo s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga bo izdala v knjigi.
 Mimo nas vozijo po gostem, mehkem prahu avtomobil. Veter nosi prah na drugo stran ceste, trava je tam pepelnato sive barve. Časa nam ne manjka. Naše topove so šele davi prepeljali čez Dnjeper in jih še niso potegnili navkreber. Vse, kar zdaj vneto in veselo pritiska proti fronti, bo jutri v prvem mraku, ko bomo napadli, za nami, mi pa spet spredaj. Dovolj časa imamo. Navzle temu si obujem škornje in drugi me posnemajo. Cesta ni več prazna in takole ležati je nerodno.
 Zobljemo črno grozdje, vsaka jagoda je posuta z belkastim prahom in sok topel od sonca. Težak grozd dvigneš k ustom in zobješ v zraku jagode z ustnicami. Grozdni sok, bel kruh, sonce in suh stepni veter — kako lepo je življenje! Za nami se zaustavi avtomobil in rezko zaboli. Obrnem se: odredni poveljnik Jazenko leze s sedeža enoinpoltonskega tovornjaka s plateno streho. Golenice se mu leskečajo sredi prahu. V tovornjaku sedijo Pokatilo — smehlja se, gladi z dvema prstoma brke in prijateljsko prikimava — in Koršunov, načelnik odredne opazovalne službe v plašču s privihanim ovratnikom, ki ga je veter nagubal na hrbtu. S seboj vozijo nekaj opazovalcev.
 Poravnam si bluzo pod pasom in stopim proti odrednemu poveljniku. Na stopnički stoji in s palčico toleče po golenici. Nagrbanič je ravne obrvi, stisnil ozke ustnice pa gleda ko vojskovodja. Obkekel je boljše uniformo. Pološčeni ščitnik meče na čelo majhno senco.
 »Se sončite?«
 Z levico si zapenjam gumbe na ovratniku.

»Kako si nam že pripovedoval? Podnevi na mostišču nihče ne more dvigniti glave? Vi niste mogli dvigniti glave — mi pa smo se prepeljali celo v avtomobilu.«
 In Jazenko se smeje ter zre proti avtomobilu, pričakovanje odobravanja. Dobro vem, da se mi poskuša s šalo nekako prikupiti, čeprav tega noče pokazati. Zraven stojim pred njim. Za mojim hrbtom se šepetaje prepirata vojaka. Prišel je Jazenkov kurir z dvema posodama.
 »Si prelen, da bi sam stopil ponje? Tamle jih je dovolj,« godrnja Pančenko.
 »Počasi, počasi,« ga miri kurir, ki ima višji položaj. »Tukaj se sončite. Mi moramo dalje, novo opazovalnico iščemo. Če stopiš še enkrat po grozdje, ti ne bo hudega. Avtomobil me čaka.«
 Jazenko stopi na stopničko in položi na kolena torbico z zemljevidom. Pod celuloidom je desna polovica zemljevida z Dnjeptom porumenela in oguljena, polna znakov in beležk. Levi, zahodni konec, je še nov, poln sočnih barv. Veselje ga je pogledati.
 »Tu je Kondratjuk.« Strogo me pogleda: le glej, če se karkoli zgodi, ne bo kriv on, temveč ti.
 »Kondratjuk se bo že znašel,« pravim.
 »Tako. Vidiš koto 37?« pokaže na zemljevid. »Ob 0,30 boš zbral baterijo pri tej dolini. Si razumel nalogo? Tam ti bom dal nadalj-polinima grozdja, pa zleze prek tovnornjakove stranice. Tedaj zagledam nenadoma zraven koles neznanega, skromnega podporočnika.«
 »Da!«
 Pokatilo kaže z roko na sedež v tovornjaku in prijateljsko maha — tam se bomo srečali. Mimo priteče Jazenkov kurir s posodama. Sprva se zdrznem, pomislím, da je Nikolski. Prav tako se prikaže, spreminja in zbledi podoba v daljnogledu pa nenadoma zagledaš povsem drugega človeka.
 »Tovariš stotnik,« povprašam, ko spet obvladam glas. »Levo od nas so bili vojaki iz kazenskega oddelka. Ste morda slišali, kako je pri njih? Kje so?«
 »Kazenski bataljon,« Jazenko zloži zemljevid, porine torbico na hrbet in umakne nogo s stopničke. »Slišal sem, da so jim Nemci pošteni podkurili,« pravi in poblisne z očmi. »Tako so se mnogi spokorili.« Pomembno me gleda, kakor da ve še več pa mi noče povedati in raje čaka. »Najbrž si zasrbljen zaradi svojega zasp-

nega tovariša? Torej prav, zaupal ti bom skrivnost, čeprav mi dovoljeno. Zmagal Vsem je dobro! Vrh tega so pri njem upoštevali še malarijo. Zdej je najbrž že na poti k svoji stari enoti, Mesencev!«
 Podporočnik stopi bliže in se zravna.
 »To je tvoj vodni poveljnik v bateriji. Včeraj so ga poslali. Bila sta v isti vojni šoli.«
 Podporočnika spravi ta ugotovitev kdo ve čemu v zadrego. Spet stopi v pozor.
 »Vse je torej jasno?« kriči Jazenko že iz avtomobila in se podpira s kolenom. Brnenje motorja stresa blatnike. »In dobro opravil!«
 Avtomobil zatuli in odpelje. Pokatilo in Koršunov zadeneta s hrbtom v naslonjalo in že ju zagrne prah, ki ga vrtinčijo kolesa na cesti.
 »Bili ste torej na Drugi leningrajski topničarski šoli delavsko-kmečke rdeče armade?«
 »Druga leningrajska topničarska šola delavsko-kmečke rdeče armade, tovariš baterijski poveljnik. Se vedno nosi ime po Leninovem redu: Tovara LOKAS.«
 Ne, ni podoben Nikolskemu. Je na prvi pogled sta se mi zdela sorodna. Vrveva se k šotori. Možje planejo pokonci in stofijo v pozor. Skrbni mi res ne delajo. Vedo, kaj se spodobi, če me obišče tujec. Prijeten občutek. Vojakom predstavim novega vodnega poveljnika. Sedeva na šotoriko. Podporočnik sedi le na vogalu, očitno v zadregi in se ne počuti sproščeno. Sprememba je bila prenegla. Prišel je naravnost iz vojne šole, poprej je bil doma. Mati se je najbrž vselej razburjala, če se je prepozno vračal domov. Nenadoma pa so ga sredi ceste posadili iz avtomobila: tole je tvoja nova baterija in zdaj se vojevkuji! Prav tako se je v zadnjih letih začeljal naše samostojno življenje. Srečo ima, da je prišel k nam med poradiranjem. Sam sem prišel v polk med umikom in to je bilo slabše.
 »Kje je zdaj naša šola? Dokončal sem jo v Svetlovodsku.«
 »Se vedno je v Svetlovodsku, tovariš baterijski poveljnik,« izmenca, kakor da se boji, ker bo izdal vojaško skrivnost.
 Da, Svetlovodsk. Ne vem čemu, toda tam je bila voda mastna in smrdela je po olju. In ko smo prali uniforme (za vse, vstevši obujke, smo dobili košček mila, ki je tehtal dvajset gramov), so bili po pranju na bluzi še vedno oljnati madeži.

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

N o g o m e t Slovenska nogometna liga

Toliko niso zaslužili

Ljubljana : Triglav 2 : 2 (2:1)

LJUBLJANA, 28. oktobra — Na stadionu v Siški so triglavanici sicer pričakovano, vendar po prikazani igri nezasluženo končali prvenstveni dvoboj z neodločenim rezultatom. Po zelo veliko zapravljenih priložnostih za desego golov so domačini vodili že z 2:0, potem pa so Kranjčani s precej srečo izenačili. Skoraj vso tekmo so bili ljubljancani v terenski in tehnični premoči. Vrzel v moštvo Triglava je bil vsekakor kaznovani branilec Brezar, saj je bila — nasprotno kot doslej — obramba najslabši del moštva. Dobre je igrala le sredina (1) z Norčičem in Krašovcem, ki je »igral nazaj« in je torej moštvo manjkalo tudi udarni napadavec.

Za Triglav so nastopili: Brezar II — Stular, Verbič I — Jerman, Perkovič, Norčič — Simnovce, Verbič II, Krašovce, Ugriča in Binkovski.

Strelec — Popivoda v 13. in Frič v 38. minuti za Ljubljano ter Norčič v 43. in Krašovce v 61. minuti za Triglav.

Takoj so pobudo prevzeli hitrejši domačini, ki so v 10 minutah napravili štiri idealne priložnosti — dve žogi so streljali čez vrata, dve pa (nervozno) mimo. Takih situacij so si domačini pred vrati Triglava ustvarili še kakih deset, vendar so napadavci izkoristili le eno. V 13. minuti je namreč Popivoda s 16 metrov ne-

nadoma s strelom iz obrata presenetil Brezarja, ki sploh ni skušal posredovati, ko je tik zatem žoga potresla mrežo v desnem zgornjem kotu vrat. Meramo reče, da je domača napadalna vrsta delala brezhitno vse do petmetrškega prostora, ko jo je pri streljanju na vrata zapustila sreča. Kranjska obramba je bila zelo slaba.

Po голу so za trenutek zablesteli triglavanici, vendar je danes za strela slabo razpoloženi Ugriča s 7 metrov streljal naravnost v vratarja. Potem bi Norčič (danes najboljši triglavčan) s silnim vo-

lajem s 25 metrov kmalu premagal domačega vratarja. Tega mu ljubljancani niso hoteli ostati dolžni in so ponovno močno pritislili. Napadavci so z mnogimi napadi večkrat razbili obrambo Triglava, do povišanja rezultata pa kljub temu ni prišlo.

Drugi gol so domačini dosegli iz prostega strela z 22 metrov. Tik pred koncem polčasa je Norčič s preciznim strelom čez »zid« domačinov iz prostega strela zmanjšal rezultat na 1:2.

Tudi v drugem polčasu so imeli občutno premoč nesrečni domačini, pa je (začuda) gostom uspelo iznačiti! Out je proti Verbiču II (danes odlično ocenjen) izvajal Jerman. Verbič je s peto žogo podaljšal do Krašovca, ki je vodil žogo skuzi vse obrambo ter nizko streljal v vrata.

Nekaj priložnosti so imeli Kranjčani tudi po tem голу, toda je Simnovce dvakrat na krilu zgrešil lep predložek. Ugriča pa se nikoli ni mogel odločiti za strel.

V predtekmi je mladinsko moštvo Ljubljane z 8:0 premagalo mlade triglavane. — J. Z.

K o š a r k a

Republiška moška liga

Jesenice : Tivoli 59 : 64

Jesenice, 28. oktobra — Pod Mežaklo je bila sinoči prvenstvena košarkaška tekma moških ekip Jesenic in Tivolija (Lj.). Gostje, ki so favoriti letošnjega košarkaškega prvenstva, niso pričakovali tolikega odpora domačih igralcev, ki so tokrat odlično zaigrali. V začetku in tudi pozneje so bili domači večkrat v vodstvu in niso ves čas dopustili večje razlike v koših. Gostje so se morali zadovoljiti s tesno zmago 64:59 (32:30).

Koše so dali: za JESENICE — Svetlin 23, Demšar 19, Burnik 9, Koren in Kučina po 4; za TIVOLI (Lj.) — Lavrenčak 29, Gagelj 14, Sok 7, Tomori 6, Murko in Čičinšaja po 4.

Sodnika inž. Oblak in Bolka sta v redu opravila svojo dolžnost. U.

Pionirsko prvenstvo Gorenjske

Jesenice, 28. oktobra — Včeraj popoldne je bila tukaj košarkaška tekma za pionirsko prvenstvo Gorenjske. Srečali so se pionirji Jesenic in kranjskega Triglava. S tesnim rezultatom so zmagali domači — 35:32. — P. U.

R o k o m e t

Republiška liga — ženske

Sodnik prispeval k zmagi

BRANIK : MLADOST 9:4 (4:2)

Maribor, 28. oktobra — V predzadnjem kolu slovenske rokometne lige sta se danes v Mariboru srečali ženski ekipi mariborskega Branika in kranjske Mladosti. Zmagale so domačinke z 9:4 (4:2).

Sodniku Mušiču sta se predstavili ekipi: BRANIK: M. Rep, Lampret, Gomivnik, Jeraša, Neumann, Brezovšek, L. Rep, Lah, Meličar, Narobe in Ferjančič; MLA-DOST: Udovč, Kolman, A. Ankele, M. Ankele, M. Tolar, I. Tolar, Kristan in Cesnik.

Začetna žoga je pripadala igravkam Mladosti, ki so začele zelo hitro igro, toda že v napadu so nasprotnice poškodovale A. Ankele — najboljšo strelko (verjetno zlom roke). Igravke Branika so s pomočjo sodnika dobro zaigrale v napadu in v obrambi.

Prvi polčas se je končal z 4:2 za domačinke. Bilo je še upanje, da Kranjčanke izenačijo rezultat, vendar sodnik Mušič ni hotel priznati povsem realnih zadetkov Mladosti. Le-teh je bilo kar 6. Mladost je celo tekmo igrala v okrnjeni postavi — s 5 ali celo 4 igravkami, ker jih je sodnik neprestano izključeval. Mislili bi, da bo s tem vzel voljo Kranjčan-

kam, toda te so vztrajale in le škoda, da niso prijele odlične strelke Lampertove. Priznati moramo, da je bila najslabša točka včerajšnje igre — mariborski sodnik Mušič. Ze spomladi je Mladost ostala v Mariboru brez dveh točk po »zasižni« sodnika!

RZS naj bi za tako važne tekme, kjer gre za naslov republiškega prvaka, poslala sodnika iz drugega kraja. S pristranskim sojenjem je treba končati. Upajmo, da ta poraz ne bo preveč vplival na uvrstitev Kranjčank in da bodo prihodnje nedelje na domačem

igrišču zaigrale proti Kopru tako, kot smo jih vajeni gledati. Zadečki: za BRANIK — Lampret 4, Gomivnik 1, Lah 2; za MLADOST: Kolman 2, A. Ankele 1 in I. Tolar 1. — M. K.

Radovljica : Duplje 14:16 (4:9)

Radovljica, 28. oktobra — V odločilni tekmi za prvo mesto so bili boljši gostje in zasluženo zmagali. Duplje so zelo dobro začeli in povedli z 8:1. Po odmoru pa so se bolje znašli domači in pričeli zmanjševati razliko. V odločilnih trenutkih pa so popustili in celo zastreljali sedemmetrovko. RADOVLJICA: Gašperšič 7, Koren 2, Ravnikar 2, Lotrič 1, Tadič 1, Novak 1; DUPLJE: Vrtač 5, Jeruc 4, M. Boncelj 4, Grašič I 1, Grašič II 1, Kenda 1. Sodil je Juvan iz Kranja.

Namizni tenis Gorenjsko prvenstvo za posameznike

Klevišar premagal Freliha

Kranj, 28. oktobra — V avli osemletke Simona Jenka je bilo danes gorenjsko prvenstvo v namiznem tenisu za posameznike in dvojice za sezono 1962/63. Nastopili so člani Trziča, Jesenic, Mladosti in Triglava. Organizacija je bila dobra. Tako kot člani so se tudi mladinci dobro odrezali. To velja zlasti za mladega še pionirja Darka Klevišarja. Pri članih A, kjer je zmagal Janez Teran pred Tomcem, je zasedel četrto mesto. V prvem kolu je premagal Novaka, nato Marušiča, za vstop v polfinale pa še Freliha in s tem pripravil največje presenečenje. — Pri članih B je zmagal Trček, ki je v finalu premagal Tomazina, slednji pa Pogarčarja. — Plutova pri članicah ni imela prave nasprotnice in je zmagala pred Klevišarjevo. — Pri

moških dvojicah sta zmagala Teran in Janškovec pred Frelihom in Tomcem. — Ženske dvojice so potekale v znamenju premoči Plutove in Klevišarjeve. — Pri mešanih parih je bila spet uspešna Plutova skupno s Frelihom. Drugo mesto sta osvojila Klevišarjeva in Tome.

Najboljši tekmovavci turnirja so bili — Plutova s tremi prvimi mesti, Teran z dvema, ter Klevišarjeva z enim prvim in dvema drugima mestoma. Tome je osvo-

jil tri druga mesta. Najboljši igralci so prejeli diplome.

REZULTATI — moški A: polfinale — Teran : Kavčič 3:0, Tome : Klevišar 3:0, finale — Teran : Tome 3:1; moški B: finale — Trček : Tomazin 2:0; ženske: finale — Plut : Klevišar 2:0; moški pari — Teran — Janškovec : Frelih — Tome 2:0; ženski pari — Plut — Klevišar : Pavlič — Krajzelj 2:0; mešani pari — Plut — Frelih : Klevišar — Tome 2:1.

J. Pogačar

Atletika Zaključni miting

Kogovškov državni rekord

Kranj, 28. oktobra — Danes dopoldne je bil na igrišču Mladosti

v Stražišču zaključni atletski miting kranjskih atletov. Tekmovanje je močno oviralo deževno vreme in zelo slabe atletske naprave. Atleti so se pomerili v troboju (100 m, disk, daljina), kjer so dosegli nekaj solidnih izidov. Pionir Kogovšek je postavil nov državni pionirski rekord v metu diska z metom 41,96 m.

Boljši rezultati: pionirji: 100 m: Solar 12,9, Satler 13,0; disk: Kogovšek 41,96, Satler 39,70, Solar 27,96; daljina: Satler 4,78; troskok: Solar 10,25 (gorenjski rekord); mlajši mladinci: 100 m: Protič 11,4, Pirjevec 11,5; daljina: Protič 57,1, Pirjevec 55,2; troskok: Pirjevec 12,12 (gorenjski rekord), 11,34; starejši mladinci: 100 m: Kleč 11,7, Svab 12,4; disk: Svab 22,50, Konec 31,25, Kleč 30,92; daljina: Svab 62,4, Kleč 60,8; troskok: Svab 12,92, Kleč 12,55; člani: 100 m: Udir 11,7; mladinke: 60 m: Sajovic 8,6; daljina: Sajovic 40,8; pionirke: 60 m: Hebjančič 9,1 — J.

Naši reprezentanti (moški) se bodo na prvenstvo Jugoslavije pripravljali v Beogradu pod vodstvom Harangoza — od 30. 4. m. do 6. novembra. Ženske bodo v istem času na pripravah v Kranju, vodil jih bo Ravenčan Mlankar.

Česka namiznoteniška reprezentanca se bo na poti v Skopje ustavila na Jesenicah, kjer bodo reprezentanti 5. novembra igrali proti gorenjski reprezentanci, 6. novembra pa bo tako srečanje v Kranju s Triglavom. — J. P.

X. KOLO SNL

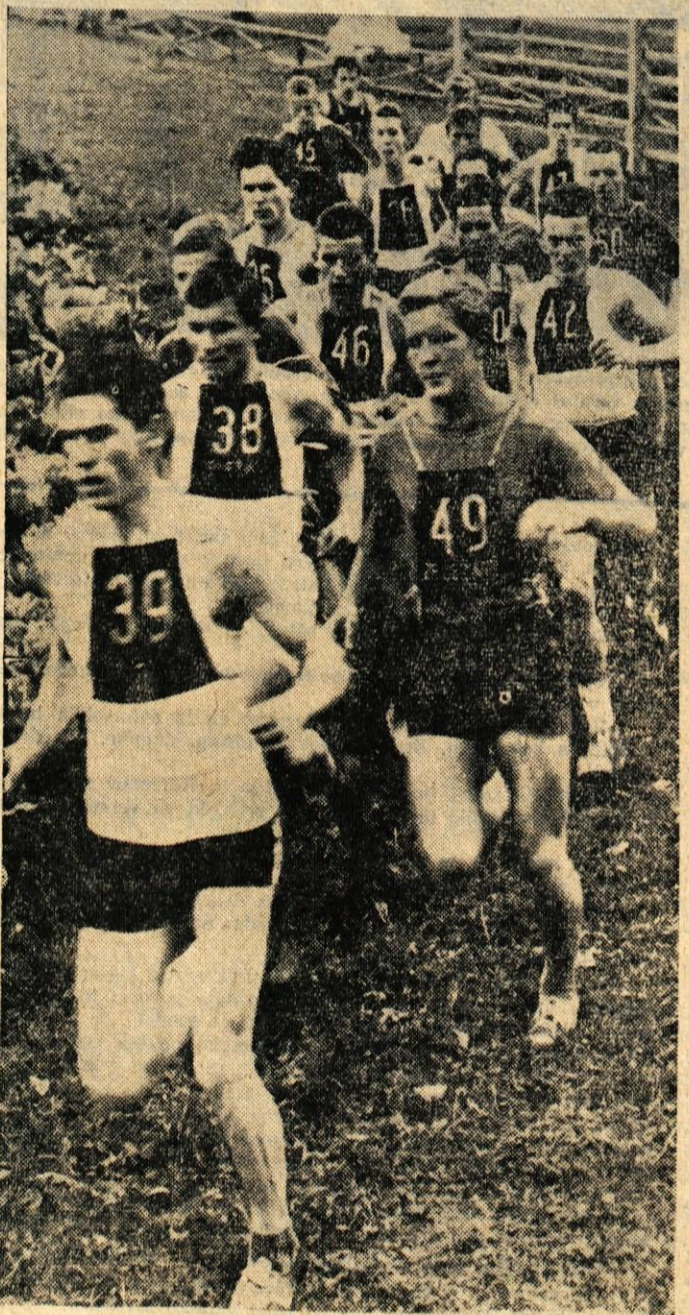
Hiriša : Delamaris 1:1
Ljubljana : Triglav 2:2
Celje : Slovan 2:3
Rudar (T) : Krim 2:1
Svoboda : Kladivar 1:1
Železničar : Gorica 1:0
Sobota : Rudar (V) 2:1

Lestvica SNL po X. kolu

Triglav	10	7	2	1	22:11	16	
Železničar	10	5	3	2	22:14	13	
Krim	10	6	1	3	15:10	13	
Kladivar	10	4	5	1	17:12	13	
Rudar (T)	10	5	3	2	29	23	13
Celje	10	5	2	3	18:13	12	
Sobota	10	4	2	4	18:14	10	
Slovan	10	4	1	5	18:20	9	
Ljubljana	9	3	2	4	18:18	8	
Gorica	10	3	2	5	18:19	8	
Svoboda	10	2	4	4	12:14	8	
Hiriša	10	2	3	5	10:18	7	
Delamaris	10	2	3	5	13:24	7	
Rudar (V)	9	0	1	8	6:26	1	

TRZIČ B : ZABNICA 26:22 (12:10)

Trzič, 28. oktobra — Gostje so bili v vodstvu le v prvih minutah igre (4:2), nakar so ga prevzeli domači in ga niso do zadnjega sodnikovega žvižga spustili iz rok. TRZIČ B: Terovsky 7, Grm 5, Čufar 4, M. Dolžan 3, Kristofek 3, J. Dolžan I 2, J. Dolžan II 2; ZABNICA: Oblak 6, Miklavc 6, Pip I 3, Pip II 3, Tonja 2, Mešec 1, Hafner 1. Sodil

V soboto je bil na Jesenicah kros za naše smučarske tekače. Poročilo berite v sredo.

Gorenjska liga

Iskra B : Triglav 15:20 (13:7)

Kranj, 28. oktobra — Z dobro igro v drugi polovici prvega polčasa so igralci Iskre B do odmoru nabrali kar 6 golov prednosti. V nadaljevanju pa so Triglavci uredili svoje vrste. Domači sploh niso mogli razbiti čvrste obrambe gostov, saj so bili v drugem polčasu uspešni le dvakrat. Precej bolje so Triglavci zaigrali tudi v napadu, tako da so potem, ko je Iskra dosegla zadnji gol (15:10), še desetkrat zapored zatreli njeno mrežo. ISKRA B: Čebulj 6, Steharčnik 3, Andlovce 3, Pičulin 2, Žizmund 1; TRIGLAV: J. Rebolj 7, Nadižar 5, Stružnik 4, Zakrajšek 3, Košnik 1. Gorjan z Golnika je sodil dobro.

Križe : Mladost B 17:51 (8:24)

Trzič, 28. oktobra — V tekmi, ki je bila precej podobna igri mačke z miško, so dosegli igralci drugega moštva kranjske Mladosti rekorden rezultat v letošnjem prvenstvu na Gorenjskem. V začetku je kazalo na še hujšo katastrofo domačinov, saj so gostje vodili že z 12:0, nakar so bili tudi Križani nekajkrat uspešni. KRIŽE: Ješe 11, Teran 3, Sitar 1, Legat 1, Nunar 1; MLA-DOST B: Ankele 18, Jaklič 17, Čuk 5, Zupan 5, Jereb 3, Česen 3. Sodil je Lah iz Kranja.

Republiška liga — moški

TRZIČ : SVOBODA 19:13 (10:6)

TRZIČ, 28. oktobra — Domači rokometiški so v osmem kolu spet osvojili dve točki in se tako uvrstili pod vrhom prvenstvene lestvice.

SVOBODA — Gršič, Tozon 1, Pilgram, Pavčič I, Pavčič II 1, Frangeš 1, Jakša 1, Jeras 3, Jamnik 5, Fabežar 1, Kern.

TRZIČ — Meglič, Jane 1, Godnov, Vidovič 3, Meneinger 4, Hladnik 9, Teran 1, Hude, Jakšič 1, Gros, Laibacher.

Trzičani so na začetku silovito pritislili. Sele pri rezultatu 5:0 so gostje iz Ljubljane prvič potrosili mrežo danes odlično razpoloženemu vratarju Megliču, ki je bil mimo Hladnika najboljši mož domačega moštva. Vidoviča so danes odlično čuvali in je dosegel le tri zadetke. V drugem polčasu so Trzičani

SENTVID : MLADOST 20:15